

انگیزه مربی شمشیربازی

زیگنیو چایکوفسکی

ترجمه: عباسعلی فاریابی

۱۴۰۱/۵/۹

"مربی از ورزشکار می‌خواهد که خود را با مربی یکی کند، اما مؤثرترین راه این است که هر دوی آنها باید با یک هدف مشترک یکی شوند!" جیمز کانسیلین

انگیزه های نگرش ها و فعالیت های یک مربی به اندازه انگیزه های بازیکن ها چندسو و متنوع است. مربیان دارای ابعاد مختلفی از شخصیت هستند، خلق و خوی متفاوتی دارند، نگرش های مختلفی را نشان می دهند و به سبک های رهبری متفاوتی پایبند هستند (به فصل: دانش، مهارت ها، شخصیت و کار یک مربی، جدول ۱ مراجعه کنید). در سیل انگیزه های بسیار متفاوت (عشق به شمشیربازی، نیاز به موفقیت و شناخت، میل به تحصیل و غیره)، سه گروه انگیزه زیر جزو مهم ترین و احتمالاً رایج ترین انگیزه ها هستند:

۱. تلاش برای ایجاد شادی، لذت، سرگرمی، استراحت فعال، آرامش روانی و سطح کافی از برانگیختگی برای شاگردان و برای خود (همان طور که در بالا ذکر شد، هر فرد و هر فعالیتی به سطح بهینه و متفاوتی از برانگیختگی نیاز دارد).

۲. مراقبت از تحصیل شاگردان؛ رشد شخصیت؛ رشد عملکردی-حرکتی، روانی و اجتماعی همه جانبه و خاص آنها.

۳. تلاش برای اطمینان از کسب بهترین نتایج، رکوردها، پیروزی ها و دستاوردها برای ورزشکاران و تیم تحت مراقبت. این اغلب، هدف اصلی (و گاهی اوقات، تنها هدف) فعالیت یک مربی را تشکیل می دهد - این امر بیش از هر چیز برای یک مربی از نوع "جنگجو" صادق است که هدف اصلی او رقابت، مبارزه شدید و موفقیت است. چنین مربی ای اغلب با شاگردانش به عنوان "ابزاری" رفتار می کند تا انگیزه ها و جاه طلبی های خود را برآورده کند.

هر سه این گروه های اصلی از انگیزه ها، که اهداف فعالیت های آموزشی یک مربی را تشکیل می دهند، مهم و ضروری هستند (اما بدون برآورد غیر عقلانی بیش از حد نتایج). با این حال، باید مراقب بود که "لهجه" با در نظر گرفتن محل کار، سن شاگرد، سطح آمادگی رقابتی و مهارت شمشیربازی و غیره به درستی توزین شود. و بنابراین، در یک مدرسه یا باشگاه شمشیربازی کودکان، بدیهی است که گروه اول و دوم از گروه های

فوق الذکر مهم ترین آنها هستند، اما در یک باشگاه شمشیربازی معمولی (شامل کودکان، بزرگسالان، شمشیربازان تفریحی و پر رقابت) و در تیم ملی مهم ترین آنها انگیزه سوم است (اما حتی در صورت تأکید زیاد بر مسابقات و نتایج، نباید لذت ورزش و تأثیر آموزشی را فراموش کرد).

در مدارس، سازمان‌های مختلف جوانان، یا باشگاه‌های شمشیربازی کودکان، مراقبت از رشد همه‌جانبه و چند جانبه شاگردان نیز مهم است، که شامل:

۱. **توسعه عملکردی - حرکتی**؛ بهبود وضعیت سلامت؛ توسعه مقاومت در برابر خستگی، مشکلات، بیماری‌ها؛ افزایش امکانات عملکردی و تطبیقی؛ ایجاد و استحکام عادات پایدار فعالیت حرکتی.

۲. **شکل‌دهی فرآیندهای روان‌شناختی** (دید و ادراک، کیفیت‌های مختلف توجه، انتخاب حرکت)، نفوذ آموزشی، ایجاد احساس ارزشمندی، اعتماد به نفس و خودکارآمدی در شاگردان. آمادگی برای زندگی و کار در جامعه.

در تمام شاخه‌های تربیت بدنی - در مدارس، در ورزش‌های تفریحی و ورزش‌های پر رقابت - مربی نباید ترویج برانگیختگی، سرگرمی و لذت را فراموش کند. این امر در تربیت کودکان و در ورزش‌های تفریحی (ورزش برای همه) بسیار مشهود و قابل درک است، اما در عین حال در ورزش‌های پر رقابت نیز نباید آن را فراموش کرد. ضمن اینکه باید از نگرش‌های "شهادت طلبی" و تأکید بیش از حد بر تمرین مذبحانه، بار زیاد کار و خستگی طاقت فرسا اجتناب کرد.

شخصیت، انگیزه، دانش و قابلیت‌های عملی یک مربی را می‌توان به طور مشخص در سبک رهبری او مشاهده کرد. بدین ترتیب می‌توانیم سبک‌های رهبری زیر را متمایز کنیم:

- **دیکتاتوری**
- **آمرانه**
- **رسمی**
- **مشارکتی**
- **دوستانه**

بهترین روش‌های آموزشی و اجتماعی - که تضمین‌کننده نتایج رقابتی بالا و پایدار در درازمدت نیز می‌باشند - سبک‌های **مشارکتی و دوستانه** هستند. از نقطه نظر اجتماعی و تربیتی، بدترین سبک، سبک **دیکتاتوری** است. همان‌طور که جیمز کانسیلین به درستی اشاره می‌کند، "برای یک ورزشکار باهوش و بالغ بسیار دشوار است که با مربی‌ای که خود را به عنوان یک دیکتاتور معرفی می‌کند و شیوه اقتدارگرایی او را بدون شک باید پذیرفت، همذات‌پنداری کند." بدیهی است که بدون همکاری، همدلی و احترام متقابل بین مربی و شاگرد، دستیابی به نتایج بالا بسیار دشوار است.